

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Cena na leto doma 10 din. ali 40 K. V Ameriko cena na leto 50 din. ali 200 K. Kam doma na eden naslov od deset falatov više hodi, dobijo naročniki i kalendar brezplačno.

„Vredništvo i opravištvo Novin je v Črensovcih, Prekmurje“.

Vrednik Klekl Jožef, vp. plebanoš v Črensovcih.

Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali opravištvo Novin v Črensovcce Prekmurje. Oglasi, (inserati) se tudi tu sprejmajo. Cena ednoga kvadratnega centimetra za ednok en dinar (4 K.) za večkrat popust od 5% do 40%.

Naročnikom.

„Prikazala se je dobrotljivost z človečanstvom našega božega Odkupitelja“ (Tit. III. 4.) Z temi rečmi odpre Jezušova Maticerkev božične svetke. To je njeni pozdrav, to njeno božično dobro zelenje za vso njeno deco. Z temi rečmi pozdravimo tudi mi vas, dragi naročniki. Z dobrotljivostjov maloga Jezušeka bodite pozdravljeni. Njegove male, a z neskončno velikimi dobrotami napunjene rokice, naj vas obilno blagoslovijo, predvsem, naj vas napunijo z dobrotivnim srcom do vsega, ka je dobroga, Bogi dopadljivoga. To vam pa zato želemo, ar ščemo, da bi mell plačo pri Bogi. To plačo naimre samo tisti dobijo, ki so smilenoga, dobroga srca. Gospodov zakon za plačo se etak glasi „Bodite smileni! Blaženi so smileni, ar oni bodo smilenje zadobili.“ (Luk. VI. 36.-Mataj V.-7.) Naj puno smilenja bo vaš deo, vam želemo puno dobrotnost v vaše srce. I gda vam s tem zelenjom izrazimo: blažene svetke, vam nekaj naznanimo. Poslušajte!

Cena Novin na l. 1923. je 20 Din. Cena M. Lista na l. 1923. je 5 Din. Naročnik M. Lista, če ma tudi Novine, to je ki oba lista ma, dobi brezplačno kalendar Srca Jezušovoga zraven.

Ki samo Novine ali samo M. List naroči, dobi za polovično ceno kalendar Srca Jezušovoga.

Sirote, če do mele samo M. List, dobijo kalendar tudi brezplačno.

Za to ceno damo, keliko smo mogoči, kak naj več i najlepše. Če vrednost našega peneza spadne, — kaplje žalibog zdaj vsaki den — ne podignemo naročnine, nego damo v menjšoj formi vö naše liste. Delamo vse brezplačno! Podpirajte nas z naročitjov naših listov vsi. Pri jaslicaj maloga Jezušeka ne spozabte se z sirot! Plačajte za njé Novine i M. List. Smilenost smilenost rodi. Ne pozabite to. Vsi jo potrebujemo. Naročite si vsi naš krščanski tisk! Širitelje na noge! Jezušek vodi vas i trude plačaj Vam. — Vredništvo.

Božični svetki.

Jeli kak nam je milo pri srci, či mremo na božične svetke biti daleč od naše rojstne hiše, od našega ljuboga, domačega kraja? Spomnite se sami vi, šteri ste bili po sveti, pravimo pri vojajah. Gda ste v snegi ležali lačni i trūdni, ali na straži stali, doma so vam pa žena i deca, oča i mati, sestrice i brati žalostni sedeli okoli božiča i si pogučavali od ajteka na bojišči. — Ali vi, šteri ste bili v Ameriki. Melli ste mogoče vse v obilnosti: lepo obleko, dobro jesti i vse, ka vam je srce želelo. Pa itak na božične svetke, ali vam je ne bilo žmetno pri srci, gda ste se spomnili na ljubi prekinurski kraj, gde ste se narodili, gde so vas zibali mati. Vej ste tu se včili hoditi, gda ste bili ešče gingavi, vej vas je v miloj Slov. našoj krajini včila ljuba mati gučati najlepši jezik na sveti, materni jezik, slovenski jezik.

Vojaki i Amerikanci, naši delavci i vsi, šteri ste gda hodili po sveti i ste bili deleč, deleč od domi na božične svetke, pitam vas, kak vam je bilo pri srci, gda ste vidili velke, bogate hiše, lepo oblečene gospode i gospe, šteri vsi so gučali v drugom, mogoče vam nepoznanom jeziki? Šli so gizdavo mimo vas, niti pogledali so vas ne. Vsakši je neseo nekaj v rokaj i se je paščo le naprej, naprej. Kama? Domo so šli, k svojim ljubim. Mož k ženi i k deci, žena k moži, deca so pa z veselim srcom letela proti očinskoj hiši, gde je že čakao lepi božič, svetlo božično drevo. I gda so prišli vsi domo, vsaki k svojim, so najšli že svoje drage, zbrane okoli stola. Na stoli vse puno dobroga jesti i piti. Vi pa, naši vojaki, ste hodili žalostni po vulicaj, hodili brez cila, sami ne ste znali kama, gledali ste ljudi, hiše, vulice, dokeč je ne prišla čarna noč. Vulice so postale tihe, prazne. Tudi vi ste šli domo, na svoje ležišče, v svojo hišico.

Mogoče ste melli tudi kakši božič, mogoče ste se zbrali znanci okolik stola, okolik božičnoga dreva. Mogoče ste tudi pili i jeli, cilo spevali ste. Ali jaz znam, da vam je bilo, vsem žmetno pri srci. Bili ste v tujinskom kraji, ne v lastnoj hiši. Menjkalo vam je nekaj i sami ste ne znali kaj. Pa ste se spomnili na mili domači kraj poleg Mure, na hišico mogoče s slamov pokrito, na domačo cerkvico, gde se spevle slovenski. I pá so vam stopile skuze v oči. Bili ste moški, pa ste se itak jokali. Nekaj vas je vleklo nazaj v tisti kraj, šteroga ste zapustili. I ste sklenili, ste si gori djali, da več nikdar ne zapustite toga dragoga kraja.

Ali znate, zakaj vam je bilo tak milo pri srci? Dosta ljudi mi je že pravilo, da jim je vsikdar milo bilo pri srci na božične svetke i ne so znali zakaj. Vnogo mi ji je pa tudi pravilo, zakaj so se jokali na sveto noč deleč v tujinskom kraji, gda so se spomnili na domačo slamnato streho. Tudi jaz sem se že jokao v tujini i mi je bilo bridko, ar sem znao, da nindri, nindri na sveti nega tak lepoga svetoga večera kak doma. Povejte mi samo, gde spevlejo lepše božične pesmi kak pri nas. Gde se znajo ljudje bole srčno veseliti, kak pri nas. Najlepše i najčistejše veselje je v lepoj pesmi. Pesem je nekaj božega. Vej znamo, da so pri Jezušovom rojstvi tudi spevali. I što je spevao? Najprle angelci z nebes. V nebesaj najmre vsikdar spevlejo. Spevali so pa pri Jezušovom rojstvi tudi pastirje. Oni so bili najbole veseli. Ne so bili bogati, ne so melli palač; melli so pa čisto srce i zato, ar so bili dobri, z malim zadovoljni, ji je pozvao Bog, naj prvi vidijo i hvalijo Boga v svojem jeziki, s pesmami.

Tak se mi vidi, kak či bi mi Slovenci v tom koti, v našoj lepoj Slov. krajini,

bili spodobni onim pastirom pri Jezušovom rojstvi. Ne trebe nam velki palač. Zadosta so nam naše slamnate kučice. Tudi ne hodimo vnogo po sveti, ar nam je premilo pri srci, či se spomnimo na naš ljubi kraj. Tu doma raj vrlo i pridno delamo svojo zemljico, pasemo svoje čredice, smo veseli v lepi pesmij. Smo zadovoljni, či se nam dajo naše pravice, več ne prosimo. Zato smo vsi složni, delamo vkup, se ljubimo med sebov, katoličanci i evangeličance, evangeličanci pa katoličance. I to je tak lepo, da se ne počutimo dobro, či smo ne doma, v našem lepom kraji. Tujinci, šteri pridejo med nas, se čutijo, kak se mi tak jako radi mammo, brez razlike vere, brez razlike jezika. Ostanimo zato vsikdar edni, držimo vsikdar vkup, bojmo sami gospodarje na svojoj zemlji. Kak se mi ne počutimo dobro v tujinskom kraji i se bojimo tujincov, ravno tak se pa veseli počutimo doma i zavupamo svojim domačim ljudem.

Či smo pa ravno gde šte rastepeni po sveti, tudi či so že šteri pozabili na svoj materni jezik, pa pride Božič, pride božično drevo, pride mali Jezušek, šteri nam je vsem Bog, pa nam prinese božične svetke. Te se spomnijo pá vsi sini naše lepe Slov. krajine, da so Slovenci, da tu majo svoj ljubi dom. Pá zadoni lepa slovenska pesem v hišaj i domovij naši rojakov po celom sveti raztepeni. I pá se spomnijo domačega kraja, spomnijo na prekmurski božič, spomnijo se mladi let, svojega maternoga jezika, i se razjočejo. Jočejo, skuzijo se, ar znajo, da je najboljši Božič doma, v Slovenskoj krajini, gde najlepše doni pesem, slovenska pesem:

Jezer in jezerkrat srečna
Bodi o blažena noč!

Prošnja narodnoga

poslanca Jožefa Klekl na g. ministra za socialno politiko.

Pred enim letom je Črnko Karol posestnik v Čepincih hšt. 126. v Prekmurju prišel v veliko zadrego. Ka je iz osmih članov stoječo družino ne mogeo preživljalati zavolo velkoga siromaštva i je zmenkao krūj sestero mladoletnoj deci, je on kak oča postavljen pred to dvojo mogočnost: ali dopustiti, da smrt lakote pobere deco ali pa se poskrbeti za krūh deci. Kak pošteni oča se je odločo za drugo. A tū je pa postavljen pred drugo alternativo: spraviti deci krūh po dopustnoj ali nedopustnoj poti. On kak poštenjak si je zvolio to prvo pot. Šo je od hiše do hiše prosit penez, da lahko plača carino za zrnje, štero je s težkimi trūdi zaslūžo na Madjarskom. A penez ne mogeo dobiti. Kak poštenjak pa krasti ne šteo, zato je šo po zrnje na Madjarsko. Lačna deca so ga z veseljom pričakūvali. A kda ga želno gledajo na poti, po šteroj bi neseo zrnje, da vtiši njihovo lakoto — se začūje nadednok samo strel. Strel je sprožila graničarska roka, šteri je vmoro očo šesterih sirot, kda je tem neseo na ramaj zrnje, da je reši smrti glada. Do dna srca me gene te slučaj i priganja, da se s ponižnov prošnjov obrnem na Vas g. minister, ki v svojij rokaj nosite penezno podporo našij sirot, da pomorete bar z desetjetero dinari dovici i šteroj deci pokojnoga Karola Črnko. Pripomnim tūdi, da je edno dete dvojnja sirota, ka nanč gučati ne ve.

Prizivavši se na Vaše sočūtje do sirot, ponovim svojo prošnjo v vūpanji, da se mi ne vrne brez uslišanja. Prosim pismeni odgovor.

Nove dače.

V časi volitev o konstituanto meseca novembra 1920 so vsi liberalci dužili krščansko Kmečko Zvezo, da je kriva dragoče, visikih davkov, zvišane vozne na železnici, čiravno je bilo med 19 ministri edini dr. Korošec, zastopnik krščanske stranke. Minoli sta dve leti, dr. Korošec že dve leti ne več minister, a te ka vidimo zdaj? Penez ne polovico toga vreden, kak je bio, kda je bio dr. Korošec minister, zato je pa vse več kak dvakrat dragše, kak te, kda je bio dr. Korošec minister, povekšale so se večkrat carine, trošarina i drugi davki, parkrat so se povišale že cene cigaretam ino cigaram, a državne kase so proti tomi prazne. Vlada je že porabila notrašnje domače posojilo 400 milijonov Din, štero je bilo namenjeno za zidanje železnic, a železnice ne zidala, zdaj pa dela dale duge ino troši izposojeni penez, kak vidimo pri amerikanskom posojili, štero se bo tūdi prle potrošilo kak se bo zozidala jadranska železnica. V najnovijem časi so se povišala ta bremena:

1. sodniške ino druge takse so se povišale skoro za 100% zdaj trebe za prošnjo ino odgovor kolek 13 din, prle samo 7 din;

2. od 1. julija naprej se je vozna na železnicah zvišala za polovico;

3. poštnine so se zvišale za 100%, ino trebe zdaj znamke za 1 din, na vsako pismo.

To so dobrote demokratske vlade, od toga naj piše Mōrska Krajina, od toga naj guči kandidat Kūhar iz Markišovec, šteromi pripravlja govore notar Koder kak se guči i ki tūdi kak se trdi iz fonda liberalnih bank, ki najhūjšje do jijo ljudstvo, plačūje novi list, ki ma isti namen kak Prekmurski Lažnik, šteri je mogo prenehati, da zvūn liberalnih vučitelov ino Sokolov za njega nej maro nišče. (G. Koder tajijo to zvezo, a ešče ugledni liberalci trdijo, da obstoji Vr.)

Pa to ešče ne vse! Demokratska vlada, je lani štela vse dače za 100% povišati, to se pravi podvojiti in vpeljati novo dačo na premoženje. Največ je zasluga Kmečke Zveze in njenih poslancov, da se tej davki ne so vpeljali, ka je Kmečka Zveza organizirala občine, krajevne odbore in gospodarske organizacije, da so odločno protestirale proti zvišanji obstoječih davkov in uvedbi nove dače. (Naš poslanec so ravno v tistom odbori bili, kde se je sklenjavalo, da bi se na zemijo dača 100% povišala i oni so proti zglasali, ar so se njim smilili naši kmetje i predlog je prepadno Vr.)

Slabo državno gospodarstvo, razmetavanje penez, podpiranje Sokolstva, vzdržavanje gledališč, podpore Rusom, stroški za Wranglovce ob meji itd. stroški za pretirane slavnosti, so državne blagajne tak postūšili, da je mogla vlada misliti na nove dohodke. Predložila je novi davčni zakon, po šterom bi se po zatrdili vlade izednačili vsi davki v državi, v istini pa zvišale vse dače i ešče vpeljale nove od izednačenja ne guča, zato ka nemajo v Srbiji in južnih pokrajinah zemljiškoga katastra, v šterom je podloga za odmero zemljiškoga in vseh drugih dač. Po tom načrti bi se znatno zvišale vse dače, kmet ino delavec, šteriva mata male dohodke, bi plačūvala pretirane visoke dače, dokeč bi bogati trgovci, banke, kapitalisti, ki majo ogromne dohodke, primeroma malo plačūvali. Poleg vseh obstoječih dač se ešče vpelata po tom načrti dve novivi: dača na delo in dača na skupno premoženje.

Dačo na delo bi naj plačūvao vsakši, što si je s svojim delom krūh slūžo, tak vsakši dninar poljski delavec itd. kak dohodek se njemi računa ne samo plača v penezaj, nego tūdi hrana, stan v hiši gospodarja, dohodki od arendaške zemlje. Te davek bi znašao 5%, vseh dohodkov. Najboljše nam pojasni skrajno krivično dačo eden primer. Slabo plačani delavec ma dnevno bar 100 K dohodkov (plača v penezaj ali plača v penezaj z hranov itd.) na leto okoli 30000 K. Od toga bi plačao dače na delo 1500 K, pa ešče dohodnine 690 K, v celom 2190 K, ka je jako težko breme za delavca, ki s skupnimi dohodki 30.000 K, na leto ne more živeti. Novi zakonski načrt znatno zviša dohodnino pri nižjih dobičkah. Po dozdašnjem zakoni se začne ta dača v najnižjoj stopinji z 0,6% dohodka, po novom zakoni pa z 2%, dohodka.

Davek na vrednost bi se plačao od vsega premičnoga ino nepremičnoga premoženja (gibajoče i negibajoče vrednosti.) Po dnevnoj ceni bi se cenilo posestvo hiše, gospodarsko poslopje, živina, vozovi, stroji, orodje, (šker) vpoštēvao bi se gotov penez, naloženi penez, vrednostni papiri, terjatve, dragocenosti itd. To dačo bi plačao vsakši, šteri ma skupnoga premoženja več kak 100.000 kron, to je vsaki najmenši posestnik. Ta dača bi znašala pri menjših posestnikaj 400 K na leto, pri vekšij 1000 in več K na leto.

Davčni načrt, šteroga je predložila zdajšnja Pucljovo vlada, je za nas nesprejemljiv, ar bi preveč obremeno kmeti in delavski stan. Zavolo toga je tūdi zdaj pozvala Kmečka Zveza, štera je sama protestirala na svojem občnom zbori, občine in krajevne organizacije, da protestirajo proti tem pretiranim dačam. Odločno je protestirala Zveza županov za celo Slovenijo, protestiralo je mnogo občin.

Demokrati in Samostojneži mučijo, odobrujejo vladni načrt, vej pravije demokrati, da kmet premalo davka plača. Slov. Kmečka Zveza pa se bo i v bodoče neustrašno borila proti vsem krivičnim bremenom, štere nalaga na nas zdašnja liberalna vlada.

Uradna naznanila.

Našim vojaškim pobegjencom! Vojno ministristvo je z odlokom z dne 15. XI. 1922. pod Pov. F. Dj. br. 16860 odredilo, da se vojaškim pobegjencom iz Prekmurja, šteri so pobegnili prek meje v inozemstvo, dovoli štirimeščni rok za vrnitev v domovino. Ti pobegjenci bodo ob ednom z drugimi rekrutami nastopili svoje vojaško službovanje v meseci marci 1923 (razen tistih, šteri so itak puščeni od službe v kadri.) Citirana rešitev vojnoga ministristva izrečno povdarja, da ne bo nieden tej pobegjencov, ki se v štirimešcem roku prostovoljno povrnejo v domovino, pozvan zavolo svojega bežanja na odgovornost in ne bo ni eden zavolo toga pobega kaznūvan. Dosežena je za prekmurske vojaške pobegjence velikodušna milost! Strah vojaških pobegjencov pred kaštigo odpadne. Skrb starišev, da bodo zapeljani sinovi po bogijenci kazūvani zavolo pobega, je praznal Mirno in brezskrbno se lahko vrnejo pobegjenci domo med svoje drage! Rok vojaške službe, ki jim je bil določen pri naborih odslūžijo kak slūžijo zdaj njihovi tivariši — potem pa se vrnejo vedroga čela domov in se mirno poprimejo pa svojih poklicov! Kakša sreča je delati na domači grūdi, med svojimi dragimi, za svoje drage! Kakša je zavest, da sam dao državi, ka je njenoga, da pa bo tūdi ona dala meni, ka je mōjega! Oblastva je vodila pri prošnjah za dosego pomiloščenja prekmurskih vojaških pobegjencov zavest, da je velika večina njih bila zapeljana po brezvestnih hujskačih in alarmantnih časopisnih vesteh. Vodilo nas je prepričanje, da si velika večina vojaških pobegjencov, sitih blodnje po tūjini, žele nazaj na domačijo, nazaj v krog ljūbljenih domačih, nazaj med svoje. Vodilo nas je prepričanje, da delamo za dobro pobegjencov sa-

mih in pa njihovih starišov, šteri hrepenejo po svojih sinovaj in želno pričakūjejo časa, da je bodo pa lahko mirno sprejeli pod rodnim krovom. Prepričan sam, da bo te velikodušni čin vojnoga ministristva, ta naklonjenost, izkazana Prekmurji, šteroga meje so v celom obsegi definitivno določene, najugodnejše vplivala na vojaške pobegjence. Pomiloščenje naj izve vsakši vojaški pobegjenec Prekmurja! Vsakši naj zna, da se njemi ne bo vūgno niti v las, če se v roki tej štirij mesecev vrne domov! Gospodom občinskim predstojnikom naročam, da se z vsa vneto zavzamejo za to, da izve o amnestiji vsakši vojaški pobegjenec. Obvestite stariše vojaških pobegjencov, kaj pomeni pomiloščenje, prigovarjajte je da od nje obvestijo svoje sinove in je pozovejo domov! Objavite ta razglas na krajevno običajen način, potom pa ga nalepite na občinsko desko! V uradi in privatnom pogovori vplivajte na ljūdi, da pozovejo sinove pobegjence domov, da obvestijo pobegjence o amnestiji! Štošte pa ma opravka na ovoj strani meje, naj porabi priliko, da obvesti pobegjence — znance od pomiloščenja.

M. Soboti štev. 2188. Vodja urada:

LIPOVŠEK, s. r.

Taksa na 100 kg. bencina in 100 kg. petroleja je po novoj odredbi za vsakega 400 dinarov v srebri.

Takse na kolesline na pera, šteri se rabijo poleg osebne vožnje tūdi za prevajanje poljedelski pridelkov, ne trebe plačati. Či so pa koleslini na pera pofijakarski, se mora plačati taksa za prijavo i za letno rabo. Ravno tak za navadne kolesline, či je rabimo samo za osebno vožnjo, ne pri gospodarstvu.

Pravilnik za izseljavanje. Iz naše države se smejo seliti prek morja le tisti, šteri si ščejo krūh slūžiti s telovnim delom (delavci i kmetje). Tūdi takši se smejo izseljavati, šteri majo prek morja sorodnike (bližnjo rodbino). 1. Vozovnice jim sme dati zastopništvo ladje, na šteroj se bodo peljali. Zastopnik ladje mora biti s potniki, da ji pripelje iz naše države na ladjo i pomaga potnikom na mejaj. Potni listi morajo biti pregledani od konzulov vsej oni držav, prek šteri se bo šlo i od konzula tiste države, v štero se potūje. Naša meja se sme prestopiti samo prek Maribora i Rakeka (na italjanskoj meji). 2. Vozovnice (karte) smejo davati samo takše ladje, šterim to naša država dovoli. Karte od drugi ladij ne valajo. 3. Pot se lehko plača v naši ali v tūji penezij. 4. Na vsakoj ladiji zahtevllte knjige, v štere lahko napišete pritožbe proti hrani ali osebam, štere vas vodijo. 5. Što ma karte takši ladij, štere nemajo dovoljenja od naše države, valajo samo do 31. dec. 1922. 6. Naši konzuli v drugi državaj dajo nakazilo, da se pripelajo nazaj domo brezplačno tisti, šteri dokazejo, da nemajo občen nazaj priti i tūdi n'kak nemrejo delati v drugoj državi. (U. L. št. 97).

Ne trebe plačati carine pri uvozi: 1) na zelje, kalerabo, zeleni graj, bob, paradajz, tikvi i papriko, lūk i česnek i krumple; 2) na zrelj graj, lečo itd. 3) na gosečo i svinško mast; 4) na drva za kūrjavo; 5) na melo. (U. L. št. 97).

Trebe je plačati carino pri izvozi: 1) na žive praščičke do 60 kg. 200 Din; do 120 kg. 1000 Din; do 180 kg. 2000 Din; za več kak 180 kg. pa 2600 Din., za glavo; 2) na zaklane praščičke do 50 kg. 300 Din; na več kak 50 kg. 1200 Din. 3) na svinjsko meso 1400 Din., za 100 kg. 4) na salo i slanino 2100 Din., za 100 kg. (U. L. št. 97).

Smilenim srcom.

Pri jaslicaj božega Sina, ki je neskončno veliko bogastvo povrgeo v nebi, vsako plemenito srce mora misliti na darovitnost. Bog, ki je v nebi zapūsto vse za mene i on, ki je neskončna dobrota i vrednost je dostao moj. Kak njemi jaz te dar povrnem? Samo s smilenostjov sam ga mogoči i smilenost, štere poti vam odpiram, je smilenost do siromaških dijakov. Od doma odtrgjeni, v tūjino vrženi, v slabom obleči, s praznim želodcom se bori naša siromaška mladina bodisi doma v Soboti ali prek Mūre raztepena v celoj Jugoslaviji, pravim bori se za vašo lepšo bodočnost. Rad bi postao eden dūhovnik, vračiteo i voditeo vaših dūš, te drugi zdravnik vaših tel, te tretji odgojiteo vaše dece, te štrti uradnik vaše Krajine itd. Pa vnogo iz med nij so uboge sirote, šteri krūh je stradanje, mraz pa njihova obleka. Krv iz vaše krvi, telo iz vašega tela so, pomagajte njim, da morejo svoje včenje dokončati.

Država.

Službo ravnateljstva je zgūbo, kak Novi List piše, na imanji Belje socialni demokrat, bivši minister, Kristan zato, ka je s svojim gospodarstvom državi kvar napravo.

Niti angelom ne da miru liberalni list „Jutro.“ Tej angelje so smilene sestre, štere brez plačno, z nerazumlivov lūbeznostjov dvorijo betežnikom. Naša vlada je tem dušam na pomoč siromakov betežnikov ne dovolila brez carine uvažati vrastva, kda pa bogatašom dovoli več reči kak Angležkim sestram šče cigarete brez carine notrizoziti. Kda je list „Slovenec“ zagovarjal prošnjo usmiljenih sester, se „Jutro“ nesramno zdira nad njimi, temi angeli smilenosti.

Krvavo bitje. V Osjeki so se vojaki za volo nekše tamburašice tak svadili, ka je eden vojak s strelom vmoro svojega pajdaša, drugoga pa teško rano, te drugi je pa svojimi pajdaši glavo razkralo.

Naša valuta kaple, a tem bole se bogatijo banke. Plavšič, ki je popravil naš dinar, je zapūsto državno službo i prevzel ravnateosko mesto „Balkanske banke“ v Zagrebi. Ta banka je prej okoli popravljanja našega dinara zaslužila samo 60 milijonov dinarov.

Novi štemplini na potrdila (nyugte) do k novomi leti na svetlo dani. Stari valajo samo do 31. decembra. Ka nete kvarni, menite je vō prle.

Je mogoče to? „Radikal“ piše ka je dr. Žerjav 20 milijon dinarov šumu za prehrano siromakov v Dalmaciji obrno na osnivanje nove demokratske banke. Bi Mogoče to bilo?

Za sokolstvo je znova darūvao liberalni minister Pribičević, kak piše „Vreme“ 18 jezero Din. Ka bi sirotam kaj dao se, ne glasi nikaj.

Glasbena Matica v Ljubljani je obhajala dnes tjezen 50 letnico svojega obstoja. Svetovno znana lepota slovenske pesmi se je po tom društvu naznanila.

Oskrunitev bože službe. Na den brez greha poprijete Device Marije je v Subotici Ćirkovič železničar pri franciskanaj med božov službov grdo začao preklinjati i z botom šteo napadnoti duhovnika, ki je prečiščavao. Vdarec so dobri ljudje zadržali i krivca redarje zgrabili, a oblast ga je taki na sloboščino pūstila.

Beograd je pun krivice. Tak je pravo šumadinski poslanec Pavle Angjelič v svojem proglasi na svoje volilce. Te poslanec je stopo v oster boj proti Pašič — Pribičevićovimi režimi. Pravi, da je naša

vlada glūha za potrebe vojakov, kredit 800 milijonov Din je pa odobrila. Invalidskoga zakona ešče dozda nega. Uradniški zakon pa šče meti takšega, da bi vsi uradniki bili hlapci vlade. Od vojne odškodnine se nikaj ne čūje. I tak naprej naštevle vse krivice. Vseh tej krivic je pa kriva vlada v Beogradu, zato pravi svojim volilcom, da prle nede prav, dokeč denešnji oblastniki ne spadnejo in pridejo za njimi poštenejši ljudje, te pride tudi pravica v Beograd.

Pašičove hiže. Pašič, naš ministrski predsednik ma v Beogradu 60 hiš, na Kosovu 175; njegov sin Rade pa v Berlinu 23 hiš. Zda, kda je guč, da bo se izplačūvala vojna odškodnina, te „siromak“ zahtevle za svoje poškodūvane hiše tudi odškodnino, štero tudi vdabla. Mnogi srbski seljaki, šteri pa nemajo strehe, ka so v vojni zgūbili pa morajo čakati brez hiš, da jim spadne kakša drobtinca iz gospodskoga stola.

Svet.

Potres. Na Japonskom je velki potres vmoro 23 ljudi, 22 pa rano. Ognjenik se je odpro, meto je vō ogenj i prestrašeno prebivalstvo je na vse kraje razbežalo.

V zrak je zleto koteo v fabriki v Havanni na otoki Kuba. 100 delavcov je deloma ranjenih, deloma mrtvih.

Židovkinja širitelica katoličanske vere. Nemška vlada je na smrt obsodila komunistinjo Francisko Leer. V Boga je ne vōrvala. V noči pred usmrčenjom je v svojem obvūpanji etak zmolila: „O Bog, če si, reši me smrti i bom vōrvala v Tebel!“ I Bog jo je poslūno. Rešila se je smrti i prišla prek meje v Holandijo. Tū je taki pristopila v katoličansko vero i zda od varaša, do varaša ide pa drži lepe govore, posebno židovom od katoličanske vere.

Vellilani so obiskali zdajšnji papa, nigdašnji milanski nadškof kaznilnico, vozo. S vsakim voznikom so si pogovarjali. Te den je ostao kaznjencom jako v spomini. Zahvalili so se v lepom pismi sv. oči. Ravnateljstvo kaznilnice pa je sklenilo zidati spominsko ploščo na spomin obiska v vozo.

Drevo (trūge) na posodo. V Berlinu je vse tak drago postalo, da ljudje srednjega i nižjega staleša nemrejo meti poštenoga sprevoda i zato si dreva spojemelejo na posodo. V drevi nesejo mrtveca na pokopališče, kde ga vzemejo vō i drevo vrnejo pogrebni zavodi.

na šterom je bilo malo božično drevo. Vse se je svetilo od migecov, pozlačeni orehov i žuti pa rdeči jabok. Meli so na stoli tudi pogače i fanke i jaboka. V koti so pa bile na stoleki jaslice. Gda pridem v hišo trūden, lačen, ves zmržnjen, najprle bežim v kot k jaslicam, tam dol poklekne i se jočič zahvaljūjem malomi Jezuški, da me je srečno pripelao domo. Vidilo se mi je, da mali Jezušek odpira roke se približa k meni, me kūšne i mi pravi: „Ar si bio vsikdar vrli i dober, si rad molo i bogao, se dobro včio, boš zda vsikdar tū pri meni ostao.“ I že se je vse zasvetilo, prišlo je vse puno angelov, šteri so tak lepo spevali, da sem toga nikdar ne čūo. Drugi angeli so pa klečali pred jaslicami, v šterij je ležao živ Jezušek, poleg njega je bila Marija i sv. Jožef. Oh, kak lepo je bilo! Kak sem bio srečen! Ali naednok se zbūdim, strašno ne je vse bolelo, spregledam i se najdem tū na posteli, poleg mene je stala gospa i se jokala. Na nikaj drugo sem se ne spominjao, kak samo na lepo popevanje i sem ešče izda vido pred sebov angele i Jezuška v jaslicaj.

Števeka je prijao tak močen kašeo, da smo mislili, da ga zadūši. Proso je vodo i pravo, da njemi je jako slabo. Vsi smo stali okolik njega, žmetno je odihavao, ali bio je miren. Nato nama gospa nadele pove, kak so ga najšli.

„Bila sem v strašni skrbej, gda sem ga ne našla v hiši. Zovem ga, pitam soside, či ga je što vido, bežim na kolodvor ali nindri ga ne

najdem. Jako, jako žalosten sveti večer sem mela. Celo noč sem nikaj ne spala. Bila sem pri šesti mešaj, po vsakoj sem bežala domo gledat, či je prišeo odked moj Števek, molila sem za njega, ga priporočala Jezuški. Ali Števek i ndrri ne bilo glasa.

Kesno večer, na Božič nekaj klunka po dveraj. Ravno sem se jokala pri stoli. Bežim k dveram i vzemem pismo, štero mi je prineseo eden sluga od bolnišnice. Štem i pismo mi zrok spadne, gda pridem do mesta, da v bolnišnici leži v nezavesti Štefan P., dijak II. razreda, šteri je stanūvao pri gospej Z. Te naslov so našli v knjigi v Števekom žepi, gda so ga prinesli v bolnišnico. Bežim ta i resan ga najdem ležečega na posteli. Pripovedava mi, da so ga zagledali popotniki iz vlaka, gda so se pelali v Ljubljano, da je ležao poleg železnice i zato so stavili vlak, ga gori vzeli i pripelali v bolnišnico. S skuznimi očmi sem dala Bogi hvalo, da je Števek najden i sem prosila, da ga smem odpeljati domov. Dovolili so mi, dali so mi vrastvo i doktor je prišeo vsakš den dvakrat k njemi. Komaj na števanje zajtra je prišeo k sebi. Sprehlado se je vse i zato nega več za njega pomoči. Dali smo njemi zadnje mazanje i tudi dnes je zadobo Jezuša.

Jokali smo se vsi. Samo Števek se je ešče ednok nasmehno i zatem dušo pūsto.

Gotovo je zda že v nebesaj i moli za svoje drage i svoj kraj.

Orel.

Orlovska pisma.

„Žižki, — . . . Gledē poživiljenja našega odseka vam poročamo, da iz srca radi včinimo vse za orlovsko gibanje. Samo to vas prosimo, dajte nam oprvim tanač, kak bi mi najnaše dečke eli tudi možke dobili vkūp, eli naj v „Novinaj“ objavimo eli pa bomo agiterali sami med seboj? Radi bi, če bi se nam ne samo žižkovski, liki tudi dečki s sosednih vési pridružili v orlovski organizaciji (društvi). Pri nas je ešče par dečkov zvestih za orlovsko miseo, dosta jih je pa že precu pokvarjenih. Falij nam najbolje eden duhovnik eli pa eden dober dijak, ki bi za to društvo znao par redi povedati pa včasih kakši dober tanač dati. Našim dečkom trbe večkrat malo po vūhaj pogladiti, večkrat pa tudi malo zabrusiti. . . Bratski pozdrav. Bog živi!“

(Opomnili bi, ka je v Žižkih bio po rešitvi Prekmurja l. 1919. prvi odsek ustanovljeni. Tak se je videlo, ka bo tam eden najboljših odsekov. Imeli so svoje večere, včili so se lepoga popevanja, igrali v Čerenšovcih pa na Dol. Bistrici lepo igro, redno so telovadili. Ljudje so jih radi videli. Tudi mlade dečke so kak orlovski naraščaj vzgajali. Mi ne vemo, ka je tomi zrok, ka so zda takše razmere, kak pišejo. Iz pisma pa itak vidimo to veselo, ka de v Žižkih mogoče močen pa dober odsek vkūp spraviti. Zavolo drugih odsekov, da se bodo znali tudi tej ravnati, če so eli pa pridejo v takši položaj, vam na kratko tudi tū odgovorimo. Pišete ka vse ešče nekaj je, ki iz srca radi včinite vse za orlovsko gibanje. Glejte to je že skoro zadosta. Vi bojte kak kvas, štero prekvasi ceto testo, vse druge. Mejte kak najprle občni zbor, na šterom izvolite izmed sebe potrebne odbornike, kak to „Poslovnik“ predpisūje. Od vodstva de vse odvisno. Eden naj skrbi za to, da se bote včili kakšo igro, nadele za orlovške večere, šteri se lahko vršijo tudi odvečara n. pr. v nedeljo. Povabite pa in naprosite kakšega dobrega krščanskoga izobraženoga človeka, ka vam kaj pove na priliko kakšega pomena so društva pa kaje to društvo, ali ka je stranka, ka je politika. Lehko tudi kakšo gospodarsko reč ali od kakše občinske zadeve itd. Najbole je, če je mogoče g. duhovnika za kakše predavanje naprositi. Duhovnika morete naprositi za posebno duševno vodstvo, da bi od časa do časa meo poseben govor za vas pri kakšoj priliki. Eden bi redno telovadbo vodo in se najprle sam dobro navo. Gojiti je potrebno naraščaj. Za naraščaj izhaja jako lepi mesečnik: „Orlič“. Videli bode, če te tak delali, do želeli tudi drugi k vam pristopiti. Vzemite pa gor samo takšega, od šteroga znate, ka na de špota delao odseki. Posebno važno pa je, ka vsaki člen kak najbolje jakostno živi, spunjavle svoje verske dužnosti. Nikdar naj nade pijan, nikdar nesmi grdo gučati, z ednov rečjov, biti mora takši, kak to orlovski katekizem vuči; toga poznate, „Zlata knjiga“ jemi je ime in ga imate tudi pri vašem odseki.

Gospodarstvo.

Cene silja. Pšenica 1700 K, žito 1400 K., proso 1250 K, ječmen 1300 K, hajdina 1100 K, oves 1300 K, kukorica 1100—1200 K. — Mela pšenična št. 0 27 K. kila, krūšna mela 23—26 K.

Cene živine. V Maribori na senji so se prodajali debeli jūnci na živo vago, za kilo 27—30 K, napol debeli po 23—26 K, biki za klanje 20—24 K. Cene svinjom so bile sledeče: debele za klanje 1 kg mrtve teže 70 K., plemenške 50—55 K. Mladi praščički 5—6 tjeznov stari po 400—600 K, 7—9 tjeznov stari 750—900 K, 3—4 mesece stari 1400—1800 K, 4—6 mesecov stari 2000—2500 K, 1 leto stari 4500—4800 K. 1 kg. na živo vago po 55—60 K., na mrtvo vago 70 K, za kg.

Seno stane v Maribori 1 metercent 750—800 K.

Jaboka se odavlejo 1 kg po 6 K, srednje vrste po 7—8 K, fine vrste po 9—10 K.

Cene mesa. Govedina 44 K, teletina 68 K, svinjsko 72 K. Mast 140 K. kila, slanina 1 kg po 130 K.

Vrednost penez. 1 dolar 294—296 K, francuski frank 20—21 K, za naših 45 filerov dobiš 100 avstrijski kron, 1 češka krona naših 9—10 K, za naših 4 kron dobiš 100 nemških mark, za 1 dinar se dobi 24 vogrskih kron. Naša krona je v Ćirilhi notirala 20. dec. 145.

MLINARJI POZOR!

Mlin na ŠČAVNICI se proda. Ima tri pare kamenov, dela se olje in mesi s strojem. Zraven en oral njive in en oral travnika. Več pove lastnica.

MARIJA TRSTENJAK,

VIDEM, 13. p. Sv. Jūrij ob Ščavnici.

Ka je sokol?

Ples je vsigdar na sokolski veselicej. Te ravno vleče ljudi. Pri koncerti ljubljanskoga Sokola II. lani ne bilo plesa; zato ne bilo skoro nikaj ljudi. Sam „Slovenski Narod“ je pisao: „Naši ljudje nemajo čuta za kulturno delo. Te lovadne akademije so slabe obiskane, telko bole pa ples.“ Stem potrdjava, ka smo prle pravili: Ples zamori vsaki duševni zlet, vsako miseo za kaj lepšega.

Po mestaj je poleg navadnij plesov „narodno delo“ vsakše leto tudi ešče edna sokolska maškara. V plesi so Sokoli velki, to njim moremo priznati. Tudi v Zagrebi jako vrlo delajo to „narodno delo.“ Lani so dobili za pleso v sokolskoj dvorani celi 45.000 koron. I na maloj Brezovici so dobili pri ednoj plesnoj veselici 10000 koron.

Tak delajo Sokoli za narod. Pa bodimo pravični! Ne gledajmo na drugó i priznajmo, da dela pri narodnij slavnostaj parado: narodne slavnosti poveličava. To njemi vsi priznavamo. To je pa tudi vse njegovo narodno delo, s šterim se telko gize. Avmo mi Sokoli! . . . Kam pa? Nad Italijane? . . . Na pijačo i ples!

Zdaj po vojski neštérni ljudje i to ravno tisti, šteri najmenje ljubijo svoj narod, radi drugim pred oči mečejo, da so „avstrijankanci“, to je, da raj majo staro Avstrijo, kak pa mlado Jugoslavijo. Tudi Sokoli gučijo Orlom, da so bili avstrijski hlapci. — Na to moremo najpre povedati, da je to nikša sramota ne, či je clovik pokoren tistoj državi, šteroj je prisego.

Či je to ne istina, moremo obsoditi vse bivše slovenske častnike i uradnike. Vsi so bili avstrijski hlapci, pa itak nikomi ne pride na miseo, da bi njim to šteo v sramoto. — Či bi pa bila to kakša sramota, bi bila to ravno takša sramota za Sokole, kak za Orle. Za to svedoči sam „Slovenski Narod“:

„Narod“ I. 1914. 12 oktobra: Junak Sokol. Iz Trbovelj nam poročajo: Načelnik tukajšnjega Sokola Štefan Močnik je odšo kak korporal štajerskoga haubičnoga polka na bojišče, gde se je večkrat tak odlikovao, da je dobo zlato kolajno (medaljo).

3. nov. Sokoli v vojni. Praporščak Ernest Brilej, jurist i znani telovadec ljubljanskoga Sokola, je stao 3 dni i 3 noči v boji s Srbi i se tako jako pokazao junaškoga, da so njemi poudarili srebrno svetinjo. — 12. novembra: 33.000 češki Sokolov v vojski. Kak je zračunala češka Sokolska zveza, je od 112.000 kotrig češkij Sokolov 50.000 v boji. Češka Sokolska zveza je dala ešče že več kak po miliona koron za vojne dobrodelne cile. Kak smo zvedili, je tudi med vrogimi slovenskimi Sokoli dosta odlikovanij. — 21. nov. Srebrno svetinjo za junaštvo je dobo rezervni praporščak Fridrik Preinfalk, šteri se vojskuje na severnom bojišči. Odiikovanc je član „Sokola“ v Litiji. — Dne 17. aprila 1915. „Odiikovanc Sokol“. Poveljstvo naše balkanske armade je pohvalo četovodjo Dušana Cotiča i njemi je dalo srebrno svetinjo prvoga razreda za odlično službovanje i junaško držanje pred sovražnikom. Dušan Cotič je bio kotriga Sokola iz Trsta i navdušen telovadec. — 8. marca 1918 št. 26. Tretjč odlikovan. „Signum laudis“ z meči (posebna pohvala za bativnost) za junaštvo v boji pri Piavi je dobo poročnik Ante Tavčar, sin župana I. Tavčarja. To je že njegovo treće odlikovanje. — 3. februara 1917. Štirikrat odlikovan. Narednik Ignacij Peterka iz Zagorja, vrlo napreden mladenec, je bio že štirikrat odlikovan. Ma velko i malo srebrno svetinjo i dvakrat bronost. Sokol se lahko gize z njim. — 1. avgusta 1918. Trinasto odlikovanje je dobo med bojnov Anton Lokar, sin naučitelja Ivana Lokara iz Ljubljane. Bolgarski krao njemi je dao križ za junaštvo.

Politik.

Sokol vsigdar pravi, da je ne politično društvo. „Sokolska načela“ pravijo: „Kakti vsenarodna organizacija ne sme Sokol služiti niednoj političnoj stranki. Sokol se ne smejo rabiti (nucati) nindri i od nikoga za nikše politične ali druge cile, kak samo za sokolske“.

Kak so to pametne reči, a samo reči!

Da je Sokol nepolitično društvo, to je jako velka laž. Na papiri je, istina, a v istini ne. Na zvučaj pravi, da je ne pri niednoj političnoj stranki, da bi drugé k sebi potegno. Na drugom mestu pa pravi: „Istina je, da smo ne politična organizacija, itak more Sokol zigniti svoj glas, či se ide za narodni obstoj, tudi na političnom poli.“ (Sokol I. stran 22 i 23). To se pravi: Či tudi pravimo, da smo nepolitično društvo, pa smo itak politično.“

Či je Sokol nepolitično društvo, zakaj pa piše v svojoj mesečnoj knjigi „Sokolski vestnik“ vsikdar od politike? Zakaj piše vsikdar proti krščanskoj politiki? Na spravišči v Pragi 28.

novembra 1910 leta so sklenoli Sokoli to: „Želimo, da sokolska društva ne sprejmejo nikoga, šteri je v klerikalni (krščanskij) društva, kak tudi tistij ne, šteri ščejo služiti klerikalnim cilom“. Slovenski Sokoli pa so ešče zraven djali: „Od vsega, ka smo sklenili v Pragi, je za nas Slovence največ vredno to, ka so češki Sokoli napravili proti klerikalnim društva. Ar mamó s Čehi ednoga skupnoga sovražnika v klerikalnij telovadnij društva, naj bodo Čehi tudi nam pelda, kak i mi moremo delati.“ I po tom se Sokoli resan ravna. V Mokronogi (na Kranjskom) so mogli Sokoli vsi podpisati, da izstopijo iz Slovenske ljudske stranke. I to je ne politika?!

Sokol je naj pri tistoj stranki, pri šteroj šče biti, samo naj ne laže tak grdo, da je ne političen; vej njemi toga itak ne vörjemo.

O se Sokol resan nikaj ne vtika v politiko! Zato pa pravi, da so procesije cerkvena politične manifestacije. Vsikdar nam pravijo, naj ne mešamo vöre v politiko. Tu pa sam meša politiko s procesijov! On vidi politiko tam, gde je nišče drugi ne vidi, v procesiji. S tem pa Sokol potrejava ravno to, ka on i liberalci vsikdar tajijo, najme, da vöra i politika nemata med sebov nikaj opraviti. Či ma procesija, štera je resan samo vörška stvar, kaj opraviti s politikov, te ma tudi vöra opraviti s politikov, politika pa z vörov. To ste pa resan jako zadeli, Sokoli, či prav se jako radi zmešate. Istina je: kelko menje bo krščanske politike, telke menje bo vöre, i kelko menje bo vöre, telko menje bo krščanske politike. Politika i vöra sta v tesnoj zvezi, to pravi Sokol sam. I njemi smejo vörvati liberalci!

Sokol je nepolitično, ne strankarsko, nego samo narodno i kulturno društvo! Ja, to bi jako lepo bilo, či bi bila istina! „Sloboda, vednakost i bratstvo“, to je navúk Sokola. Či bi te svoje navuke tudi izpuno, to bi bilo resan nekaj lepoga. Sokol, šteri praviš, da ti je bratstvo pelda, povej, ali smo ne vsi Slovenci bratje? Či vse Slovane imentjemo brate, kelko bole smo si bratje vsi Slovenci? Povej nam dele, ar praviš, da ti najbolje ljubíš narod, ali smo ne mi vsi narod, kakše koli stranke i kakšgakoli mišljenja smo? Zakaj pa te sovražíš največki del svojega naroda, svoje brate? Či bi ti resan najbolje ljubio narod, bi gledao z bridkom okom i srcom, kak se te mali narod med sebov kole, kak se bratje med sebov sovražijo i pobijajo, kak se nam tújinci smejejo i nam ravno zavolo toga trgajo falat za falatom od naše lepe domovine. Ti bi, či bi ti resan bilo kaj za narod i bratstvo, skočo s svetimi čemeril med brate i kričao: „Mir! Za božo volo, mir! Ali ste ne bratje vsi Slovenci? Ne kolite se med sebov! Ali ne vidite, da nas vsi sosidje gledajo, se nam smejejo i nam ravno zato škodujejo!“ Na svojij perotaj bi se zdigno i bi letao od kraja do kraja slovenske zemle, vsečerom bi mirio, preganjao sovražstvo, včio ljudi medsebojnoga spoštivanja. Tak bi obvarvao narod velkoga hlödoga i bi si pridobo zaslužge za narod. To bi bilo resan kulturno i narodno delo, to bi bili lepi cil! Takšij vitezov mira bi mi Slovenci krvavo potrebuvali. Takše narodno delo si pozvan delati, Sokol, kak je pravo tvoij ustanoviteo Tirš: „Naša stvar je ne za stranke, nego za narod.“ Pa tudi „Sokolski vestnik“ sam piše tak: „Sokolstvo ne služiti niednoj stranki, nego samo svojemi narodi. Zato Sokol ne sme delati v vsakdavešnjem političnom življenji. Velkoga, lepoga, čistoga, narodnoga Sokola ne smejo dosegnoti politične stranke, štere se sovražijo i preklinjajo.“

Tak modro pišeš, Sokol, — i kak pa delaš? Ali ne vidiš, de si pozabo na svoj cio? Gda boš tudi delao tak kak gučiš, boš resan spuno svoje narodno i kulturno delo, te ti bo zahvalen ves narod i tudi ti bomo spevali z narodom vred hvalo.

Dokeč ti je pa glavni cio le slobodomiselnost, dokeč podžigavieš sovražstvo med brati, telko časa nemreš pričakvat, da bi te hvalili. Škodljivec si narodov, ar le povekšavaš njegovo sovražstvo med brati!

Po njövom sadi je bodete spoznali . . . Sokolsko, slobodomiselnost to je brezvörško seme, štero so že tak dugo posejali, se že kali (seklica); setev raste, ide v klasje i obeta — sad. I po njövom sadi je homo spoznali.

Kakšij je sad sokolske vzgoje, nam pove te dopis iz Bleda v „Mladosti“ 1920. št. 6:

Blejski Sokol. Bled, podoba raja, (paradižoma) smo do zdaj poznali samo po njegovoj lepoti. Letos pa je začeo slaven biti po najbolje nesramnij bogoskrustvi i slobodomiselnoga nasilja, i to v zvezi z blejskim Sokolom. Čiprav je Sokol slobodomiseln, itak ne bi vörvali, da je mogoča takša podivjanost, takša nasilnost, či ne bi meli dosta svedokov, šterim lahko vörjemo. V obrtnoj šoli pravijo Sokoličij svojemi vörovučiteli, da ne vörjejo v Boga, pred školov i po školi neščejo moliti; Sokoličij iz ljudske škole podnevi lučajo kamenje v kapelico i kričijo: ti proklete, vrajže znamenje! Sokolska deca pravijo, da je Sokol vči, da nega Boga!

Sokoličij se protijo svojim součencem s kamenjom, batami i nožom, či do molili v šoli. Dobri pošteni dečki nemrejo v obrtno šolo hoditi, ar se njim Sokoličij špotajo, je bijejo, pošikavlejo, čitudi na Bledi niti nemajo Orlov; nego vse to sovrašstvo i divjastvo ide vöri i tistomi, šteri po vöri živi. Deco bijejo, či idejo v cerkev, med školskov svetov mešov začnejo Sokoličij telovaditi. Šolar petoga razreda se štima, da je že dve leti ne bio pri meši! Dve Sokolici sta se oblekli v nuno i barata, sta se na fajšček na sokolskoj veselici grdo nosile, sta se dali tak dol vzeti i so slika potem vöni obesili. V krčmi vzemeta dva Sokola križ s stene i ga vržeta za peč, polijeta po obrazi i glavi Odrešenika z vinom i poleg preklinjata. Či što toga ne vörje, mamó svedoke.“

Kaj ščemo ešče k tomi praviti? Mislimo, da vsakši ma zadosta. Cloveki skoro vlasje vujškar stojijo. Takša je mladina, štero gojijo sokolski navuki!

Dale.

Pošta.

Serec Št. M. Črnci. Poslali ste nam lani dec. 23. 88 Din., letos okt. 4. 110 Din., i dec. 4. 25 Din. Razložite nam, na koj so . . . tei penezi. Naročnina najmre teliko ne znosi, nego menje. Prelec od oglasa moro plačati 8 Din. Je to v toj šumi notri? Puhan I. Maribor. Pri „Straži“ dobite poslani kalendar, poslali smo ga.

Šoštarski cilindar mašin

brez vse falinge ma k odaji
FILO JANOŠ v FOKOVCIH, hš. 15.

5-1 Cena po dogovori.

Na odajo je 5 plügov loga v Markiševci. Log stoji z debeloga mešanoga lesa in dvakrat se lahko kosi v njem. Več se pozvej pri KOLOŠA ŠTEFANI v M. Soboti. Grajska ul. 12.

Pazka!

Drva i vsakevrste premog na veliko i malo se dobi po najnižijih cenah pri

Jožefi Kiralj trgovci z drvami i premogom v Gornjem Lakoši.

Figyelem!

Tüzifa és mindennemü köszén nagyban és kicsiben a legolcsóbb árban beszerezhető
Király József fa- és szén-kereskedőnél Felsőlakosban.

Umetni mlin.

Išče se kompaništa na polovico mlina i žage. Mlin je na dve turbini, z tremi dupliškimi valeki (hengeri) i z 2 para kamenjom na vodi Murici. K odaji je tudi eden lokomobil 20 H. P. Kompanist mora meti osemsto jezera dinarov. Oglasiti se pri

Štefan Kumaričij posestniki mlina Razkrižje pošta Štrigova (Medjimurje.)

Singer-mašini za šivanje.

Amerikanski Singer šivalni stroji dobijo se za Prekmurje

v trgovini

BRATA BRUMEN

MURSKA SOBOTA

Cerkvena ulica 192. (poleg birovijske),

v Dolnjoj Lendavi

pri

BEDIČ IN KAC

Dobijo se tudi Singer igle, olje, konci, nadomestilni deli itd. (Šivalni stroji za sabole, šujstre i za familije).

Odavle se na rate (24 mesecov).

Singer šivalni stroji BOURNE & Co. New-York.

ŽELEŽNIŠKA PROGA M. SOBOTA—LJUTOMER—ORMOŽ.

Ofertalna licitacija za akord šte. 1.

Sekcija za zgradbo proge Murska Sobota—Ljutomer priredi na dan 10. januarja 1923. leta v svoji pisarni v Ljutomeru od 11 do 12 ure dopoldan licitacijo za izvršenje zemeljskih del od km. 0,00 do km. 8-900.

Predračunska svota je Din 30600, a kavcija 3% ali 10800 Din u gotovem novcu ali vrednostnih papirjih po členu 88 zakona o državnem računovodstvu, položi se pred licitacijo sekciji za zgradbo proge v Ljutomeru. Resto do 10% po občih uslovih.

Ponudniki so dolžni svoje prepisne, taksirane (s kolekom od 20 Din) i za pečacene ponudbe predati sekciji nadalje do 11 ure dopoldan, z naznačenem na kuverti: „Ponudba za akord broj 1.“

Podjetniki so dolžni s seboj prnesti uverenje o prijavi preduzetega dela za to leto in tudi dokaze o izpolnjenju čl. 87 zakona o državnem računovodstvu.

Predračuni i uslovi so na upogled vsak dan u sekciji za zgradbo v Ljutomeru. Naknadnih ponudb se ne bo sprejemalo.

Iz pisarne sekcije za zgradbo proge Murska Sobota—Ljutomer—Ormož. šte. 347 z dne 12. 12. 1922.

ŽELEŽNIŠKA PROGA

M. SOBOTE—LJUTOMER—ORMOŽ

Ofertalna licitacija za akord šte. 2.

Sekcija za zgradbo proge Murska Sobota—Ljutomer—Ormož priredi na dan 11. januarja 1923. leta v svoji pisarni v Ljutomeru od 11 do 12 ure dopoldan licitacijo za izvršenje zemeljskih del od km 10-800 do km 17-000.

Predračunska svota je Din 70800.-a kavcija 3% ali 23400 Din. u gotovem novcu ali vrednostnih papirjih po členu 88 zakona o državnem računovodstvu, položi se pred licitacijo sekciji za zgradbo proge v Ljutomeru. Resto do 10% po občih uslovih.

Ponudniki so dolžni svoje propisno, taksirane (s kolekom od 20 Din.) in zapečacene ponudbe predati sekciji najdalje do 11 ure dopoldan z naznačenjem na kuverti: „Ponudba za akord broj 2.“

Podjetniki so dolžni s seboj prnesti uverenje o prijavi poduzetega dela za to leto kakor tudi dokaze o izpolnjenju čl. 87 zakona o državnem računovodstvu.

Predračuni in uslovi so na upogled vsak dan u sekciji za zgradbo o Ljutomeru. Naknadnih ponudb se ne bo sprejemalo.

Iz pisarne sekcije za zgradbo proge Murska Sobota—Ljutomer—Ormož. šte. 348 z dne 12. 12. 1922.